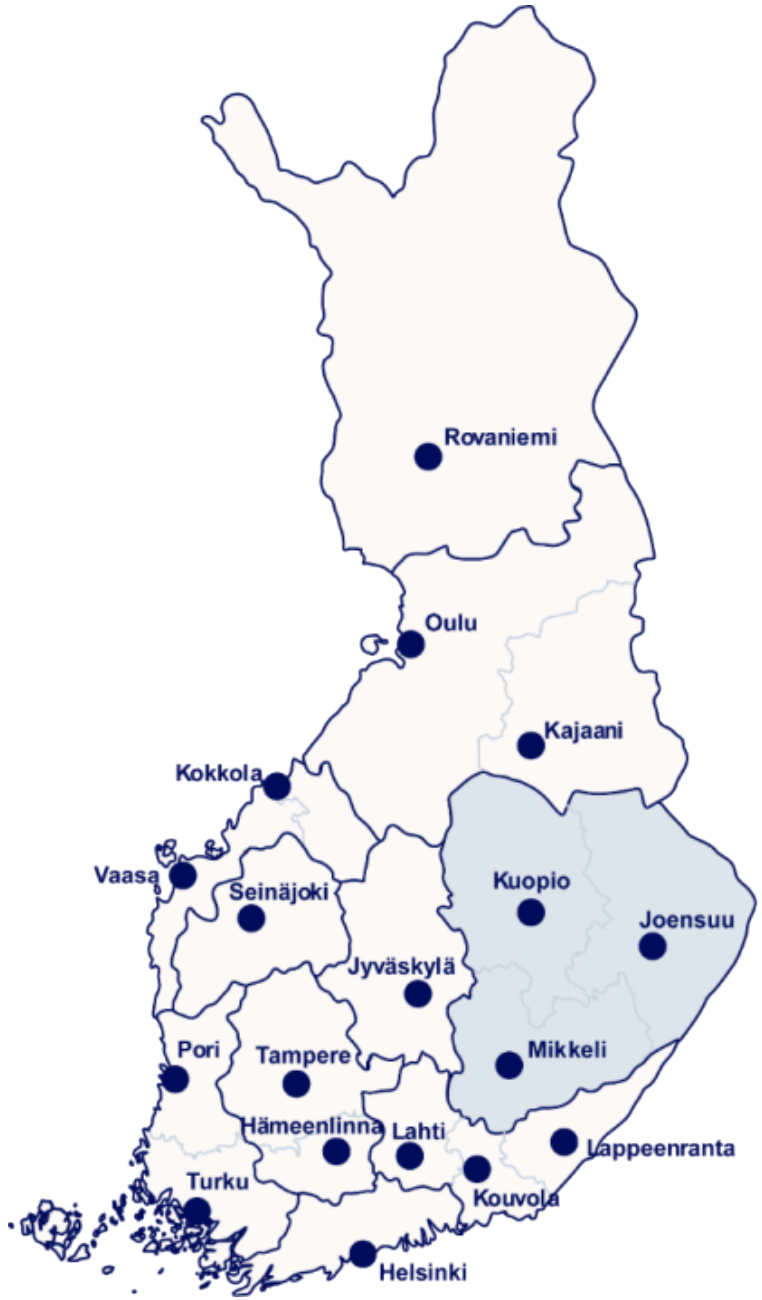
Elinvoimakeskus

Itä-Suomen elinvoimakeskuksen tulosopimusesitys 2027

Etelä-Savon MYR:n kokous 13.10.2026

Reijo Vesakoivu, strategiapäällikkö

Itä-Suomen elinvoimakeskus

- Toimialue Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnat
- Laajennetut toimialueet muiden elinvoimakeskusten alueilla
  - mehiläistalouden tuet: kaikki elinvoimakeskukset eli koko Suomi
  - kalataloustehtävät: Keski-Suomi ja Sisä-Suomi
  - vesienhoidon edistämistehtävät ja pohjavesien suojelun avustukset: Kaakkois-Suomi, pl. Päijät-Häme
  - rakennusperintöavustukset: Kaakkois-Suomi
- Toimipaikat (3 kpl) jokaisessa maakuntakeskuksessa Joensuu, Kuopio ja Mikkeli
- Päätoimipaikka Kuopio
- Noin 250 työntekijää

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskusten tehtäviä

Elinkeinot ja työllisyys

Työllisyyden edistäminen, työvoiman osaaminen, yritystoiminnan kestävä kasvu, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, kansainvälistyminen ja kilpailukyky sekä energiantuotanto

Rahoitus, kehittäminen ja seuranta

Yritys- ja hankerahoitus, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman sekä maataloustuki- ja maaseuturahaston tukien hallinnointi, alueiden kehittäminen

Maaseutu

Maa- ja puutarhatalous, maaseudun kehittäminen, kala- ja porotalous, elintarvikkeet, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus ja laatu, luonnonmukainen tuotanto, eläinten terveys ja hyvinvointi, kasvinterveys, valvonta

Luonnonvarat ja ympäristö

Luonnon monimuotoisuuden hyvän tilan edistäminen sekä kulttuuriympäristön hoito, vesien hyvän tilan edistäminen, alueidenkäytön ja ilmastotyön edistäminen, ympäristökasvatus, luonnonvarojen käyttö, vesitalous, patoturvallisuus

Liikenne

Liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot sekä maanteiden pito

Maahanmuutto

Työ- ja koulutusperusteinen maahanmuutto, maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistäminen

Elinvoimakeskus ja Lupa- ja valvontavirasto

Eri itykseen ja i

ELINVOIMAKESKUS

Alueellinen kehittäjä ja kumppani

- **Elinkeinot ja kasvu**

Edistää yritystoimintaa, investointeja, työllisyyttä ja osaamista

- **Alueellinen kokonaisuus**

Yhdistää elinkeinot, liikenteen, maaseudun, alueidenkäytön ja ympäristön kehittämisen

- **Ympäristön edistäminen**

Edistää luonnon monimuotoisuutta, vesien hyvää tilaa, ilmastotyötä ja kestävää luonnonvarojen käyttöä.

- **Rahoitus ja yhteistyö**

Rahoittaa kehittämistä ja rakentaa hankkeiden edellytyksiä yhdessä alueen toimijoiden kanssa.

YHTEINEN ASIAKAS JA HANKE

LUPA- JA VALVONTAVIRASTO

Valtakunnallinen lupa- ja valvontaviranomainen

- **Laaja toimiala**

Hoitaa useiden toimialojen lupa-, valvonta-, rekisteröinti-, toimeenpano- ja ohjaustehtäviä.

- **Ympäristö ja elinkeinohankkeet**

Ympäristötoimiala kytkeytyy investointeihin erityisesti YVA-, lupa- ja valvontamenettelyissä.

- **Lainmukaisuus ja vaikutukset**

Arvioi ympäristövaikutuksia, ratkaisee lupia ja valvoo lainsäädännön sekä lupaehtojen noudattamista.

- **Yhdenmukaiset menettelyt**

Varmistaa valtakunnallisesti yhtenäiset viranomaiskäytännöt ja valvoo yleistä etua.

Elinvoimakeskus rakentaa kasvun ja investointien edellytyksiä. Lupa- ja valvontavirasto arvioi vaikutukset ja lainmukaisuuden sekä määrittää toteuttamisen ehdot. Sujuvuus syntyy varhaisesta yhteistyöstä ja selkeästä työnjaosta.

Itä-Suomen elinvoimakeskuksen kautta kanavoituva rahoitus vuoden 2025 mukaan

Tukimuoto	Etelä-Savo	Pohjois-Karjala	Pohjois-Savo	Muu Suomi	Yhteensä
Yritystuet (yritysten kehittämisavustus, maaseudun yritysrahoitus, Leader yritystuki, kalatalous)	8,9 M€	13,6 M€	32,2 M€	1,3 M€	56,0 M€
Kehittämishankkeet (ESR+, toimintaympäristön kehittämisavustus)	5,8 M€	12,2 M€	8,4 M€		26,4 M€
Liikenne (tienpito, yksityisteiden avustukset)					123,1M€
Maaseutu (maaseudun investointituki, hanketuki, nuoren viljelijän aloitustuki, puutarhatuet, luomutuet, ympäristösopimukset, neuvontakorvaus, Leader hanketuki, alkuperäisrodut ja -kasvit, mehiläistuki)	15,8 M€	17,4 M€	25,2 M€	0,6 M€	58,9 M€
Ympäristö (Helmi ja METSO, rauhoitettujen lajien korvaus, kaupunkivedet, rakennusperintö)	2,3 M€	4,5 M€	2,6 M€	1,3 M€	10,7 M€
YHTEENSÄ	**32,8 M€**	**47,7 M€**	**68,4 M€**	**3,2 M€**	**275,1 M€**

Elinvoimakeskusten alkuvuosi 2026

- **Elinvoimakeskusten toiminta käynnistynyt sujuvasti ja palvelut toimivat**
- Sopeuttamistoimenpiteet
  - sopeuttamistarve toimintamenomäärärahoilla rahoitetuissa tehtävissä **n. 15 %**
  - sopeuttamista vuodesta 2024 alkaen
  - elinvoimakeskusten ja KEHA-keskuksen vähennykset kevään 2026 yt-neuvotteluesityksessä enintään 296 henkilötyövuotta
- Itä-Suomen elinvoimakeskuksessa
  - henkilöstö noin 250, yt-neuvottelujen piirissä 150 henkilöä
  - vähennystarve yt-esityksessä enintään 17 henkilötyövuotta
  - organisaation merkittävä keventäminen, päällikkötehtävien vähentäminen kuudella
  - valmistelukeskustelut käyty, irtisanomispäätösten tiedoksiannot tehty
  - viimeisin tilanne: irtisanottavien määrä kuusi henkilöä, joista yksi uudelleen sijoitettu
  - vuoden 2027 ja 2028 talous tasapainossa, mikäli ei enää uusia toimintamenomäärärahojen vähentämispäätöksiä

ITÄ-SUOMEN ELINVOIMAKESKUKSEN ORGANISAATIO JA HENKILÖMÄÄRÄT 1.7.2026

KEHA-keskus
Hallintojohtaja
Heli Määttänen

Itä-Suomen elinvoimakeskus
(n. 250 henkilöä)
Ylijohtaja Ari Niiranen

Maksatusyksikkö
Yksikönpäällikkö Petteri Tiainen

Yhteiset palvelut -yksikkö
Yksikönpäällikkö Kari Kokkonen

Elinkeinot ja osaaminen -osasto
Osastopäällikkö Jan Blomberg

Rahoitusyksikkö
Yksikönpäällikkö
Jonna Moilanen

Kasvupalvelut-yksikkö
Yksikönpäällikkö
Väinö Vähäsarja

Liikenneosasto
Osastopäällikkö Tommi Huttunen

Liikennejärjestelmä-yksikkö
Yksikönpäällikkö
Terhi Nissinen

Tienpidon suunnittelu -yksikkö
Yksikönpäällikkö Mirko Juppi

Maaseutu, kalatalous ja ympäristö -osasto
Osastopäällikkö Juha Kaipiainen

Maaseutuyksikkö
Yksikönpäällikkö
Sirpa Lavikainen

Maaseuturahoitusryhmä
Sirpa Lavikainen otona

Tuki- ja valvontaryhmä
Ryhmäpäällikkö Elina Helttunen

Valvontaryhmä
Ryhmäpäällikkö Leeni Kärki

Kalatalousyksikkö
Yksikönpäällikkö
Timo Takkunen

Ympäristöyksikkö
Yksikönpäällikkö
Leila Kantonen

Alueidenkäyttö- ja luonnonsuojeluryhmä
Ryhmäpäällikkö Eero Korhonen

Luonnonhoitoryhmä
Leila Kantonen otona

Vesienhoitoryhmä
Ryhmäpäällikkö Sanna Katajamäki

Tulossopimuksen valmistelu

- **Elinvoimakeskusten yhteinen strategia ja strategiset tulossopimukset** laaditaan hallituskausittain, tulossopimuksen päivitys vuosittain
- Strateginen tulossopimus kokoaa elinvoimakeskuksen yhteiset tavoitteet
- Tulosopimusesityksen valmistelussa huomioidaan yhteensovitus maakuntien kehittämisen painopisteisiin
- Sopimukset allekirjoitetaan tammikuun 2027 aikana
- **Toimialaohjaus** täsmentää osaa tehtävistä. Maaseudun kehittämiselle sekä maa- ja elintarviketaloudelle valmistellaan omat vuoden 2027 tavoitteet. Liikenteen tavoitteita sovitaan Väyläviraston kanssa.

Elinvoimakeskus

VISIO

Kestävää tulevaisuutta tekemässä – yhdessä ja lähellä

ARVOT

Asiakaslähtöisyys
Asiantuntijuus
Yhteistyö

MISSIO

Edistämme alueiden elinvoimaa monialaisesti ja yhteistyössä

PAINOPISTEET

- **Kestävä kasvu**
- **Varautuminen ja kokonaisturvallisuus**
- **Puhdas siirtymä**
- **Hyvinvointi ja yhdenvertaisuus**

MAHDOLLISTAJAT

- **Kumppanuudet, verkostot ja sidosryhmäyhteistyö**
- **Henkilöstö, asiakaskokemus ja viestintä**
- **Digitaaliset ja älykkäät prosessit**
- **Palvelujen tasapuolinen saatavuus ja toimivuus**

Toimintaympäristön muutosvoimat

Tekoäly ja älykkäät teknologiat yleistyvät

Julkisen talouden perusta muutoksessa

Hyvinvointi ja osaaminen polarisoituvat

Globaali sääntöpohjainen järjestelmä ja demokratia haastettuina

Luonnon kantokyky uhattuna

Tulossopimus 2027: mitä teemme Itä-Suomen hyväksi?

Elinvoimakeskus

Yritykset, investoinnit ja osaaminen

- Tuemme yritysten uudistumista, kasvua ja kansainvälistymistä rahoituksella, neuvonnalla ja palveluohjauksella. Tavoitteena yritykselle toimiva kokonaisuus ja selkeä palvelupolku.
- Vahvistamme yritysten, oppilaitosten ja muiden toimijoiden TKI-yhteistyötä maakuntien vahvuuksien pohjalta.
- Edistämme jatkuvaa oppimista, työ- ja opiskeluperäistä maahanmuuttoa ja kotoutumista yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
- Kehitämme yhteistä kuvaa investoinneista sekä työvoima- ja osaamistarpeista.

→ Miten varovainen talouden käänne on muutettavissa investoinneiksi, työksi ja koko maakunnan elinvoimaksi?

Itä-Suomen investointipotentiaali on merkittävä

Itä-Suomi
- Investointipotentiaali 24,8 mrd€
- 250 hanketta, joista vihreän siirtymän hankkeita 131 kpl (13,2 mrd€)

Etelä-Savo
- Investointipotentiaali 7,2 mrd€
- 68 hanketta, joista vihreän siirtymän hankkeita 34 kpl (2,4 mrd€)

Pohjois-Karjala
- Investointipotentiaali 2,9 mrd€
- 51 hanketta, joista vihreän siirtymän hankkeita 19 kpl (1,4 mrd€)

Pohjois-Savo
- Investointipotentiaali 14,7 mrd€
- 131 hanketta, joista vihreän siirtymän hankkeita 78 kpl (9,3 mrd€)

Maaseutu on yritystoimintaa, tuotantoa ja huoltovarmuutta

- Alkutuotanto, elintarvikkeiden jalostus, metsäbiotalous ja matkailu muodostavat elinkeinopohjaa erityisesti maakunnan harvemmin asutuilla alueilla.
- Maaseuturahoituksella tuetaan yritysten investointeja, elinkeinojen monipuolistumista ja sukupolvenvaihdoksia.
- Maatalouden jatkuvuus, tukien toimeenpano ja alkutuotannon varautuminen ovat myös huoltovarmuuskysymyksiä.

→ Maaseudun elinvoima on samalla kysymys yritysten jatkajista, työvoimasta ja toimivista yhteyksistä

Kalatalous yhdistää elinkeinot, ruoan ja vesistöt

- Edistämme kaupallisen kalastuksen ja vesiviljelyn toimintaedellytyksiä sekä kalataloustuotteiden kehittämistä ja vientiä
- Kestävä kalastus, vaelluskalojen elinympäristöt ja vesistöjen tila kuuluvat samaan kokonaisuuteen
- Kalataloustehtävissä Itä-Suomen elinvoimakeskuksen toimialue ulottuu myös Keski-Suomen ja Sisä-Suomen elinvoimakeskusten alueille

→ Kalataloudessa yhdistyy elinkeinot ja luonnonvarojen kestävä käyttö

Liikenne on elinvoiman perusedellytys

- Tieverkko palvelee yritysten kuljetuksia, alkutuotantoa, työssäkäyntiä ja asukkaiden arkea.
- Tienpidossa tarvitaan sekä turvallisuutta parantavia hankkeita että nykyisen verkon kunnossapitoa.
- Itä-Suomen yhteinen huoli on väyläverkon korjausvelka, erityisesti seutu- ja yhdysteiden merkitys huomioiden.

→ Saavutettavuus on keskeinen kysymys Itä-Suomessa elinvoiman edellytyksenä.

Maantiet ja korjausvelka

Elinvoimakeskus

Koko Suomessa

- **Maanteitä** 78 000 km, mistä **päällystettyjä** noin 50 000 km ja **sorateitä** noin 28 000 km
- Maanteiden **korjausvelka** oli **v. 2017** noin **1 300 000 000 €**
- Maanteiden **korjausvelka** oli **v. 2025** noin **2 600 000 000 €**, mistä noin 2 200 000 000 € päätieverkon ulkopuolella (käytännössä seutu- ja yhdysteillä)
- Rataverkon korjausvelka 1,6 miljardia euroa

Itä-Suomessa

- **Maanteitä** 16 000 km, mistä **päällystettyjä** noin 8 500 km ja **sorateitä** noin 7 500 km
- Seutu- ja yhdysteiden päällysteistä **v. 2001** noin **14 %** oli yli 15-vuotiaita
- Seutu- ja yhdysteiden päällysteistä **v. 2025** noin **77 %** oli yli 15-vuotiaita
- Päällysteistä huonokuntoisia on noin 1 400 km, mistä seutu- ja yhdysteillä noin 1 300 km

Ympäristön hyvä tila edistää elinvoimaa

- Edistämme puhtaan siirtymän ja kiertotalouden investointeja
- Toteutamme vesienhoitoa sekä paranamme elinympäristöjä Helmi-, METSO- ja Ahti-ohjelmilla
- Vahvistamme luonnon monimuotoisuutta yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.
- Alueidenkäytön, liikenteen ja elinkeinoelämän näkökulmien yhteensovittaminen kuuluu yhteiseen työhön

→ Investointien edellytyksiä ja ympäristön tilaa tarkastellaan samassa alueellisessa keskustelussa

Varautuminen vahvistaa toimintavarmuutta

- Kehitämme viranomaisten, kuntien ja muiden alueellisten toimijoiden sekä yritysten kanssa yhteistyötä häiriötilanteisiin varautumisessa.
- Harjoittelemme yhteisiä toimintatapoja ja hyödynnämme harjoitusten opit varautumisen kehittämisessä.
- Vahvistamme alkutuotannon ja elintarvikeketjun jatkuvuutta osana huoltovarmuutta.

Kiitos

reijo.vesakoivu@elinvoimakeskus.fi

Elinvoimakeskus